

WIJ **W**ILLEM **A**ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

Besluit van

**houdende wijziging van het Kadasterbesluit in verband met een
verstrekkingbeperking op persoonsgegevens via ontsluiting op naam en het stellen
van regels voor het afschermen van persoonsgegevens**

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties van [datum], nr. [kenmerk];

Gelet op artikel 107b van de Kadasterwet;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van [datum],
nr. [kenmerk]);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties van [datum], nr. [kenmerk];

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Kadasterbesluit wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 37a wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het tweede en derde lid tot derde en vierde lid wordt na het
eerste lid een lid ingevoegd, luidende:

2. De Dienst verstrekt op verzoek van personen gedurende een termijn van vijf jaar
van die personen geen persoonsgegevens, indien sprake is van een waarschijnlijke
dreiging jegens die persoon als gevolg van de beroepsuitoefening van die persoon,
en:

- a. verzoeker de waarschijnlijke dreiging onderbouwt overeenkomstig de tussen de betreffende beroepsorganisatie en de Dienst vastgelegde beroepsgerelateerde afschermingscriteria; en
- b. verzoeker zelf maatregelen heeft genomen om de bekendheid van de af te schermen persoonsgegevens te beperken.

2. Aan het derde lid (nieuw) wordt "De termijn, bedoeld in het tweede lid, wordt ten aanzien van personen bedoeld in die leden op verzoek van die personen telkens verlengd met vijf jaar, indien aan de voorwaarden uit die leden wordt voldaan." toegevoegd.

3. In het vierde lid (nieuw) wordt "het eerste lid" vervangen door "het eerste en het tweede lid" en wordt na "de Dienst" "op aanvraag" ingevoegd.

B

Artikel 37a wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het tweede tot en met het vierde lid tot derde tot en met vijfde lid wordt na het eerste lid een lid ingevoegd, luidende:

2. De Dienst verstrekt op verzoek van personen die aangifte hebben gedaan van bedreiging als bedoeld in artikel 285 van het Wetboek van Strafrecht gelet op de veiligheid van die persoon of personen gedurende een termijn van vijf jaar van die personen geen persoonsgegevens, indien

- a. de aangifte op het moment van verzoek niet ouder is dan een jaar; en
- b. verzoeker of een andere betrokkene zelf maatregelen heeft genomen om de bekendheid van de af te schermen persoonsgegevens te beperken.

2. In het vierde lid (nieuw) wordt "het tweede lid" vervangen door "het tweede en het derde lid".

3. In het vijfde lid (nieuw) wordt "het eerste en het tweede lid" vervangen door "het eerste tot en met derde lid".

C

Na artikel 37a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 37b

1. De Dienst verstrekt persoonsgegevens via de ontsluiting op naam, bedoeld in artikel 48, eerste lid, onder b, van de wet, indien dat verstrekken voorziet in het verschaffen van rechtszekerheid in het rechtsverkeer en economisch verkeer ten aanzien van registergoederen en noodzakelijk is uit hoofde van uitoefening van hun beroep of uitvoering van hun taak alleen aan:
  - a. deurwaarders voor wat betreft de uitoefening van hun taak;
  - b. notarissen voor wat betreft de uitoefening van hun taak;
  - c. overheidsorganen: een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiek recht is ingesteld of een ander persoon of college met enig

- openbaar gezag bekleed, voor wat betreft de uitoefening van een publieke taak;
- d. financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, voor zover zij een vergunning hebben bij De Nederlandsche Bank of de Autoriteit Financiële Markten, voor wat betreft het verrichten van handelingen ten behoeve van het financiële verkeer, en opgenomen zijn in het register banken, vindbaar op <https://www.dnb.nl/openbaar-register/?p=1&l=20&rc=V0ZUS0Y> of het register financiële dienstverleners, vindbaar op <https://www.afm.nl/nl/sector/registers/vergunningenregisters/financiele-dienstverleners>.
2. In afwijking van het eerste lid, verstrekt de Dienst persoonsgegevens via de ontsluiting op naam, bedoeld in artikel 48, eerste lid, onder b, van de wet, indien dat verstrekken voorziet in het verschaffen van rechtszekerheid in het rechtsverkeer en economisch verkeer ten aanzien van registergoederen en noodzakelijk is uit hoofde van uitoefening van hun beroep of uitvoering van hun taak, aan:
- a. Advocaten voor:
    - i. een actuele inschatting van verhaalsmogelijkheden;
    - ii. de advisering over en bepaling van de rechtspositie van een cliënt;
    - iii. het beheer en de vereffening van een failliete boedel;
    - iv. taken op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme;
    - v. toetsing, begeleiding en advisering omtrent inschrijvingen op een onroerende zaak;
  - b. accountants als bedoeld in de Wet op het accountantsberoep voor:
    - i. de controle van een jaarrekening;
    - ii. taken op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme;
  - c. makelaars, vastgoedtaxateurs en rentmeesters die lid zijn van een beroepsorganisatie die hiervoor met de Dienst criteria heeft vastgelegd of die werken voor een organisatie die lid is van een brancheorganisatie die hiervoor met de Dienst criteria heeft vastgelegd, voor taken op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme;
  - d. journalisten die lid zijn van een beroepsorganisatie die hiervoor met de Dienst criteria heeft vastgelegd of die werken voor een organisatie die lid is van een brancheorganisatie die hiervoor met de Dienst criteria heeft vastgelegd, of houder van een door de beroepsorganisatie afgegeven perskaart, voor de volgende journalistieke doeleinden:
    - i. onderzoeksjournalistiek;
    - ii. toepassen van hoor- en wederhoor;
    - iii. uitoefenen van de controlefunctie in het kader van maatschappelijk belang.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid, verstrekt de Dienst op aanvraag persoonsgegevens via de ontsluiting op naam, bedoeld in artikel 48, eerste lid, onder b, van de wet, indien de aanvrager aantoont dat die verstrekking op naam uit hoofde van de uitoefening van het beroep van de aanvrager noodzakelijk is voor het verschaffen van rechtszekerheid in het rechtsverkeer en economisch verkeer ten aanzien van registergoederen, aan:

- a. makelaars, vastgoedtaxateurs en rentmeesters die geen lid zijn van een beroepsorganisatie die hiervoor met de Dienst criteria heeft vastgelegd en die niet werken voor een organisatie die lid is van een brancheorganisatie die hiervoor met de Dienst criteria heeft vastgelegd, voor taken op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme;
  - b. journalisten die geen lid zijn van een beroepsorganisatie die hiervoor met de Dienst criteria heeft vastgelegd, die niet werken voor een organisatie die lid is van een brancheorganisatie die hiervoor met de Dienst criteria heeft vastgelegd, en geen houder zijn van een door de beroepsorganisatie afgegeven perskaart, voor de journalistieke doeleinden:
    - i. onderzoeksjournalistiek;
    - ii. toepassen van hoor- en wederhoor;
    - iii. uitoefenen van de controlefunctie in het kader van maatschappelijk belang.
  - c. curatoren als bedoeld in artikel 383 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en bewindvoerders als bedoeld in artikel 435 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek voor de uitoefening van hun taak.
4. Het bestuur van de Dienst stelt nadere regels omtrent het tarief en de levertijd van de aanvraag bedoeld in het derde lid.

ARTIKEL II

Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zendt binnen een jaar na de inwerkingtreding van dit besluit aan de Staten-Generaal een verslag over de doeltreffendheid en de effecten van dit besluit in de praktijk.

ARTIKEL III

1. Artikel I, onderdeel A treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst en werkt terug tot en met 20 november 2023.

2. Artikel I, onderdelen B en C, treedt in werking met ingang van PM.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

NOTA VAN TOELICHTING

I. Algemeen deel

1. Inleiding

1.1 Doel en aanleiding

Dit besluit voorziet in een rechtsgrondslag voor een invoering van een verstrekingsbeperking op persoonsgegevens via ontsluiting op naam in de registers van de Dienst voor het kadaster en de openbare registers (hierna: het Kadaster) en in het stellen van regels voor het afschermen van persoonsgegevens in deze registers, ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen die in de registers staan vermeld.¹ Hiertoe is artikel 37a van het Kadasterbesluit aangepast en is een nieuw artikel, artikel 37b, toegevoegd.

De aanleiding voor deze aanpassing is de toename van het aantal incidenten van bedreiging en agressie tegen personen, met name in bepaalde beroepsgroepen, en de wens om mogelijk misbruik van persoonsgegevens uit de registers van het Kadaster tegen te gaan. In dit verband heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna: BZK) in een brief op 5 september aan de Tweede Kamer toegezegd dat er aanvullende maatregelen worden genomen met betrekking tot het beperken van de verstrekking van gegevens uit de registers van het Kadaster.² Het gaat dan om het beperken van de mogelijkheid tot het ontvangen van persoonsgegevens via de ontsluiting op naam in de registers van het Kadaster (ook bekend als 'zoeken op naam') en om het verruimen van de mogelijkheid tot het afschermen van persoonsgegevens. In een kamerbrief op 9 november 2023 aan de Tweede Kamer zijn deze maatregelen deels verder uitgewerkt.³ In deze kamerbrief is tevens aangekondigd dat een deel van de maatregelen al per 20 november 2023 door het Kadaster wordt uitgevoerd. Dit betreft de mogelijkheid tot afscherming van persoonsgegevens voor bepaalde beroepsgroepen onder voorwaarden wanneer sprake is van een waarschijnlijke dreiging. Deze maatregel zal met terugwerkende kracht worden ingevoerd door middel van dit besluit. De eerder in de kamerbrief aangekondigde en per 20 november 2023 tijdelijk uitgevoerde maatregel met betrekking tot het beperken van het ontsluiten van persoonsgegevens op naam in de registers van het Kadaster is teruggedraaid naar aanleiding van een uitspraak van de voorzieningenrechter van 4 juni 2024 (zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.3).⁴ Deze maatregel zal pas uitgevoerd worden door het Kadaster na inwerkingtreding van dit besluit.

Dit besluit geeft voorts invulling aan de motie van het lid Sneller c.s. van 2 februari 2023 (gewijzigd aangenomen op 12 september 2023) over het afschermen van personen en het beperken van de toegang tot gegevens in het Kadaster.⁵ In deze motie wordt de

---

¹ Deze registers betreffen de basisregistratie kadaster, de registratie voor schepen en de registratie voor luchtvaartuigen.

² Kamerstukken II 2022/23, 36171, nr. 14.

³ Kamerstukken II 2023/24, 36171, nr. 16.

⁴ Rechtbank Amsterdam, 4 juni 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:3154.

⁵ Kamerstukken II 2022/23, 36171, nr. 15 en Kamerstukken II 2023/24, 36761, nr. 16.

regering verzocht om het mogelijk te maken dat personen die te maken hebben met bedreigingen en intimiderende situaties, op verzoek hun adres kunnen laten afschermen in de openbare registers van het Kadaster en om de toegang tot privé- en huisadressen in het Kadaster verder te beperken tot alleen die professionele gebruikers van wie redelijkerwijs verwacht mag worden dat zij uit hoofde van hun taakuitvoering en met het oog op het goed functioneren van de vastgoedmarkt deze toegang nodig hebben, zoals notarissen en banken.

1.2 Achtergrond

Het feit dat de openbare registers kunnen worden ontsloten op naam (op grond van artikel 48, eerste lid, onder b, van de Kadasterwet) geeft in het licht van de huidige maatschappelijke ontwikkelingen van toename van bedreiging en intimidatie van personen, een waarschijnlijk risico dat via de registers van het Kadaster toegang wordt verkregen tot persoonsgegevens waar vervolgens misbruik van kan worden gemaakt. Daarnaast biedt de huidige mogelijkheid tot afscherming van persoonsgegevens (op grond van artikel 37a van het Kadasterbesluit) onvoldoende mogelijkheden voor personen, met name bepaalde beroepsbeoefenaars, om hun persoonsgegevens in de registers van het Kadaster te laten afschermen.

Om misbruik van persoonsgegevens ten behoeve van de veiligheid van personen zo veel mogelijk te voorkomen, zijn met dit besluit de mogelijkheden van het ontsluiten op naam van persoonsgegevens in de registers van het Kadaster beperkt en de mogelijkheden tot afscherming van persoonsgegevens verruimd.

Het uitgangspunt van de Kadasterwet is de openbaarheid van informatie in de (openbare) registers van het Kadaster. Ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen die in de registers van het Kadaster staan vermeld, kunnen bij algemene maatregel van bestuur beperkingen worden gesteld aan het verstrekken van inlichtingen uit de (openbare) registers en kunnen regels worden gesteld voor de afscherming van persoonsgegevens (op grond van artikel 107b van de Kadasterwet). Het doel van dit besluit is enerzijds om de toegang tot persoonsgegevens te beperken van personen die bedreigd en geïntimideerd (kunnen) worden, ter bescherming van hun persoonlijke levenssfeer. De persoonsgegevens van deze personen kunnen daartoe afgeschermd worden in de registers van het Kadaster. In de registers staan ook verwijzingen naar de stukken die van deze personen of van de onroerende zaken die zij in eigendom hebben, zijn ingeschreven in de openbare registers. Doordat alle persoonsgegevens van deze personen worden afgeschermd in de registers, zijn deze verwijzingen ook niet meer zichtbaar waardoor de vindbaarheid van deze stukken in de openbare registers ten aanzien van deze personen eveneens is beperkt. In de akten of stukken zelf wordt niets afgeschermd. Deze blijven volledig intact. Daarnaast is met dit besluit geregeld dat niet langer eenieder, digitaal via bijvoorbeeld Kadaster-online of aan de balie van een Kadasterkantoor, informatie kan verkrijgen via de zoekingang op naam, ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van (natuurlijke) personen (inclusief die van de personenvereniging of rederij) die in de basisregistratie kadaster, de registratie voor schepen en de registratie voor luchtvaartuigen, staan vermeld. Alleen bepaalde groepen professionele gebruikers die dit nodig hebben voor de uitoefening van hun (wettelijke) taak of beroep mogen (onverminderd) informatie verkrijgen via de zoekingang op naam.

De openbaarheid van informatie dient zodanig gewaarborgd te zijn dat de doeleinden waarvoor de Dienst persoonsgegevens verwerkt (zoals genoemd in artikel 2a van de Kadasterwet) voor onder meer het houden van de openbare registers voor registergoederen en het verstrekken van inlichtingen daaruit niet worden belemmerd. Tot deze doeleinden behoort de bevordering van de rechtszekerheid ten aanzien van registergoederen in het rechtsverkeer, in het economisch verkeer en in het bestuurlijk verkeer tussen burgers en bestuursorganen. Bepaalde beroepsgroepen blijven daarom de mogelijkheid houden om via de zoekingang op naam informatie te verkrijgen (zoals bedoeld in artikel 48, eerste lid, onder b, van de Kadasterwet). Daarnaast blijft het zoeken op kadastrale aanduiding (adres) ongewijzigd mogelijk (zoals bedoeld in artikel 48, eerste lid, onder a, van de Kadasterwet) voor eenieder. Voor veel gebruikers voorziet de zoekingang op adres in voldoende mate in hun behoefte om informatie over registergoederen te verkrijgen. Deze mogelijkheid geeft minder risico op het misbruik van persoonsgegevens voor bedreiging en intimidatie, omdat er niet gezocht kan worden op specifieke informatie over een persoon.

Het beperken van het verkrijgen van informatie via de zoekingang op naam en de verruimde afscherming van personen in de registers van het Kadaster leveren een bijdrage aan het inperken van intimidatie, bedreiging en doxing van in de registers opgenomen personen. Gegevens zijn echter op velerlei manieren te achterhalen en zelfs het fysiek volgen van een persoon kan uiteindelijk deze informatie opleveren. Zowel de minister van BZK als het Kadaster zien het nemen van aanvullende maatregelen als een maatschappelijke verantwoordelijkheid die genomen moet worden. Daarmee is de verwachting dat deze maatregelen een belangrijke bijdrage leveren aan het verminderen van het risico dat personen via de registers van het Kadaster toegang hebben of kunnen verkrijgen tot persoonsgegevens en deze gegevens gebruiken voor oneigenlijke doeleinden zoals intimidatie, bedreiging of doxing.

2. Hoofdpijnen van het besluit

2.1 Beperken van het ontsluiten van inlichtingen op naam

Op grond van artikel 48, eerste lid, van de Kadasterwet worden de registers van het Kadaster ontsloten door middel van de kadastrale aanduiding of op naam van een rechthebbende waardoor in beginsel eenieder kadastrale informatie, waaronder persoonsgegevens, kan verkrijgen via de zoekingang op naam. Voor de inwerkingtreding van dit besluit konden professionele gebruikers (gebruikers met een registratie bij de Kamer van Koophandel, hierna: KvK) dit ook online doen en alle (andere) gebruikers konden dit fysiek laten doen via een balie-medewerker op een kantoor van het Kadaster. Bij baliebezoek konden gebruikers na identificatie en controle van de doeleinden van de Kadasterwet via een medewerker van het Kadaster zoeken op een bepaalde naam en online moesten door professionele gebruikers gebruikersvoorwaarden worden geaccepteerd.

Met deze wijziging van het Kadasterbesluit wordt het verkrijgen van informatie via de zoekingang op naam (online en fysiek) beperkt tot enkel de professionele gebruikers die uit hoofde van hun taakuitvoering of beroepsuitoefening een cruciale rol vervullen. Zij vervullen deze rol met het oog op het verschaffen van rechtszekerheid in het

rechtsverkeer, economisch verkeer of bestuurlijk verkeer tussen burgers en bestuursorganen ten aanzien van registergoederen, of zij hebben de zoekingang nodig vanwege een wettelijke taak. Deze groep gebruikers heeft de informatie uit de registers van het Kadaster nodig voor hun beroeps- of taakuitoefening om bijvoorbeeld zelf de rechtstoestand van registergoederen te kunnen verifiëren, zonder de medewerking van de betrokkene van wie de gegevens in de registers zijn vermeld. De mogelijkheid van zoeken op kadastrale aanduiding (adres) volstaat in dat geval niet en de informatie kan niet op een andere manier worden verkregen.

Het uitgangspunt wordt daarmee dat het Kadaster geen persoonsgegevens meer ontsluit op naam behalve aan, door dit besluit afgebakende groepen van professionele gebruikers. Dat zijn:

A. Gebruikers die uit hoofde van hun taakuitvoering of beroepsuitoefening veelvuldig een cruciale, taak vervullen met het oog op het verschaffen van rechtszekerheid in het rechtsverkeer, economisch verkeer of bestuurlijk verkeer tussen burgers en bestuursorganen ten aanzien van registergoederen, en/of met het oog op het uitvoeren van een wettelijke taak. Deze groep gebruikers heeft daarvoor steeds direct toegang nodig tot persoonsgegevens, als bedoeld in artikel 48, tweede lid, van de Kadasterwet, via de zoekingang op naam. Ontsluiting op naam is hierbij cruciaal voor de beroepsuitoefening of taakuitvoering en de informatie kan niet op een andere manier worden verkregen.

Dit betreft overheidsorganen, als bedoeld in het Register van Overheidsorganisaties, notarissen, deurwaarders en financiële dienstverleners als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht voor zover zij een vergunning hebben bij De Nederlandsche Bank (hierna: DNB) of de Autoriteit Financiële Markten (hierna: AFM) en opgenomen zijn in de registers 'financiële dienstverleners' (AFM) en 'Banken' (DNB). Deze groepen kunnen, net als voor dit besluit, voor de uitvoering van hun taak, zonder nadere stappen gegevens verkrijgen via de ontsluiting op naam.

B. Gebruikers die uit hoofde van hun taakuitvoering of beroepsuitoefening in concrete situaties een cruciale rol kunnen vervullen met het oog op het verschaffen van rechtszekerheid in het rechtsverkeer, economisch verkeer of bestuurlijk verkeer tussen burgers en bestuursorganen ten aanzien van registergoederen, en/of met het oog op het uitvoeren van een wettelijke taak. Voor deze groep gebruikers is het in een beperkt aantal concreet benoemde situaties noodzakelijk om toegang te krijgen tot persoonsgegevens op naam. Deze informatie kan niet op een andere manier worden verkregen. Zij dienen bij bevragingen bij het Kadaster via de ontsluiting op naam per bevraging aan te geven voor welk legitiem doel zij de inzage nodig hebben. Deze doeleinden zijn limitatief in artikel 37b van het Kadasterbesluit vastgelegd en worden in paragraaf 2.1.1 nader toegelicht.

Dit betreft makelaars, rentmeesters, vastgoedtaxateurs, journalisten, advocaten, curatoren en bewindvoerders en accountants.

Voor makelaars, vastgoedtaxateurs, rentmeesters en journalisten geldt dat dit vrije beroepen zijn. Het besluit maakt daarom voor deze beroepsgroepen een verschil tussen beroepsbeoefenaars die lid zijn van een beroepsorganisatie die afspraken met het Kadaster heeft gemaakt, of beroepsuitoefenaars die werken voor een organisatie die lid is van een brancheorganisatie die hiervoor met het Kadaster afspraken heeft gemaakt,

en voor journalisten die een perskaart hebben. Deze beroepsbeoefenaars kunnen per bevraging aangeven voor welk legitiem doel zij de inzage nodig hebben en toegang krijgen tot de ontsluiting op naam. Beroepsbeoefenaars van deze beroepsgroepen die niet binnen deze afbakening vallen, kunnen uit hoofde van hun beroepsuitoefening of taakuitvoering in concrete situaties eenzelfde cruciale rol vervullen met het oog op hun maatschappelijke en wettelijke taken en het verschaffen van rechtszekerheid in het rechtsverkeer en economisch verkeer ten aanzien van registergoederen. De aanvrager moet in dat geval per afzonderlijke aanvraag aantonen dat de gevraagde informatie uit hoofde van de uitoefening van zijn beroep of taakuitvoering noodzakelijk is voor de in het Kadasterbesluit genoemde doelen. Dit zijn dezelfde doelen die ook gelden voor de bij de brancheorganisatie of beroepsorganisatie aangesloten beroepsuitoefenaars. In paragraaf 2.1.4 wordt dit nader toegelicht.

2.1.1 Nadere toelichting op de selectie van de groepen gebruikers

De selectie van deze twee in het besluit genoemde groepen van gebruikers die via de ontsluiting op naam bevragingen kunnen doen, heeft plaatsgevonden aan de hand van een inventarisatie van de gebruikers die voorheen in de registers van het Kadaster via de ontsluiting op naam persoonsgegevens konden opvragen. Daarnaast is de selectie gebeurd door een afweging in hoeverre het hier gaat om een groep gebruikers die uit hoofde van hun taakuitvoering of beroepsuitoefening een cruciale, taak vervult met het oog op het verschaffen van rechtszekerheid in het rechtsverkeer, economisch verkeer of bestuurlijk verkeer tussen burgers en bestuursorganen ten aanzien van registergoederen, of met het oog op het uitvoeren van een wettelijke taak. Ontsluiting op naam moet hierbij cruciaal zijn voor de beroepsuitoefening en taakuitvoering en de informatie kan niet op een andere manier worden verkregen.

2.1.2 Groepen gebruikers die direct persoonsgegevens ontvangen via de ontsluiting op naam

Op basis van bovenstaande is besloten de volgende groepen steeds direct de mogelijkheid te geven persoonsgegevens, als bedoeld in artikel 48, tweede lid, van de Kadasterwet, te ontsluiten op naam:

- Deurwaarders voor wat betreft de uitvoering van hun wettelijke taak, zoals genoemd in artikel 2 van de Gerechtsdeurwaarderswet of belastingdeurwaarders die werken voor het rijk, provincie, waterschap of gemeente. Deurwaarders (gerechtsdeurwaarders en fiscale deurwaarders) moeten veelvuldig zoeken op naam voor persoonsgegevens om hun wettelijke taken uit te kunnen voeren. Een voorbeeld van een dergelijke taak is het uitvoeren van executoriaal beslag. Voor het uitvoeren van een dergelijk beslag moet een deurwaarder kunnen achterhalen wat de bezittingen van een persoon zijn, waaronder registergoederen. Hiervoor is het ontsluiten op naam noodzakelijk.
- Notarissen voor wat betreft de uitvoering van hun wettelijke taak, zoals genoemd in artikel 2 van de Wet op het notarisambt. Notarissen verrichten bijvoorbeeld rechtshandelingen die betrekking hebben op de koop en verkoop van registergoederen en het inschrijven in de openbare registers hiervan. Zonder gebruik te maken van de functionaliteit ontsluiten op naam, kunnen zij deze wettelijke taak niet uitvoeren.

- Overheidsorganen, als bedoeld in het Register van Overheidsorganisaties, voor wat betreft de uitvoering van hun publieke taak. Een overheidsorgaan is een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld of een ander persoon of college met enig openbaar gezag bekleed. Ter bevordering van de rechtszekerheid ten aanzien van registergoederen in het bestuurlijk verkeer tussen burgers en bestuursorganen hebben overheidsorganen persoonsgegevens van het Kadaster nodig. Voor bijvoorbeeld het heffen van belasting is het noodzakelijk dat overheidsorganen inzicht hebben in de registergoederen die op naam staan van een persoon. De ontsluiting op naam is voor overheidsorganen ook bijvoorbeeld noodzakelijk voor hun taken in het kader van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) en vergunningverlening.
- Financiële dienstverleners als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht, voor zover zij een vergunning hebben van DNB of de AFM en opgenomen zijn in de registers 'financiële dienstverleners' (AFM) en 'Banken' (DNB). Financiële dienstverleners moeten veelvuldig gebruik maken van gegevens die worden verkregen door de ontsluiting op naam om hun cruciale taken te kunnen uitvoeren voor bijvoorbeeld het verstrekken van een hypothecaire lening waarbij het registergoed als hypothecaire zekerheid dient. Via de ontsluiting op naam kan inzicht verkregen worden of de persoon wel of geen registergoederen op naam heeft en of door de kredietverstrekker zekerheid kan worden verkregen.

In de Kamerbrief van 9 november 2023 aan de Tweede Kamer was aangekondigd dat financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht toegang krijgen tot de zoekingang op naam.⁶ Dat is een bredere groep dan nu in dit besluit is opgenomen. In dit besluit is ervoor gekozen om de groep financiële ondernemingen met toegang tot de zoekingang op naam te beperken ten opzichte van de genoemde brief tot die ondernemingen die de zoekingang op naam vanuit hun taakuitvoering nodig hebben met het oog op het verschaffen van rechtszekerheid in het rechtsverkeer en economisch verkeer ten aanzien van registergoederen, om te voorkomen dat de groep met toegang onnodig groot wordt. Gebleken is namelijk dat onder de groep financiële ondernemingen als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht ook financiële ondernemingen vallen, zoals beleggingsondernemingen /vermogensbeheerders en crowdfundingplatforms, die voor de uitoefening van hun taak niet noodzakelijkerwijs informatie nodig hebben die alleen kan worden verkregen via de ontsluiting op naam. Voor hun werkzaamheden, zoals het beheren van een vastgoedportefeuille of beleggen in aandelen kan de financiële onderneming inlichtingen vragen aan de betrokkene als dat nodig zou zijn of via de financiële dienstverlener als zij daarvoor werkzaam zijn. Voor financiële dienstverleners die een vergunning hebben van DNB of de AFM en opgenomen zijn in de registers 'financiële dienstverleners' (AFM) en 'Banken' (DNB) geldt dat zij de informatie die verkregen wordt via zoeken op naam wel nodig hebben. Daarom is ervoor gekozen om alleen deze groep de mogelijkheid te geven om informatie op te vragen die op naam wordt ontsloten. Het Kadaster controleert in de registers van DNB en AFM of sprake is van een financiële dienstverlener met een vergunning van DNB of de AFM.

---

⁶ Kamerstukken II 2022/23, 36171, nr. 16.

2.1.3. Groepen gebruikers die na vermelding doel persoonsgegevens ontvangen via de ontsluiting op naam

De volgende groepen mogen in een beperkt aantal concreet benoemde situaties persoonsgegevens, als bedoeld in artikel 48, tweede lid, van de Kadasterwet, ontvangen via de ontsluiting op naam:

- Makelaars, rentmeesters en vastgoedtaxateurs, omdat zij bij hun faciliterende rol in het rechtsverkeer ten aanzien van registergoederen een poortwachterstaak hebben in het kader van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (hierna: Wwft) en daarvoor de zoekingang op naam nodig hebben. Voor hun andere werkzaamheden is de zoekingang op naam niet noodzakelijk. Hiervoor volstaat informatie die zij van hun cliënt kunnen krijgen en de zoekingang op kadastrale aanduiding (adres).
- Journalisten, omdat de journalistiek een belangrijke controlerende taak heeft in een democratische rechtsstaat. Specifiek voor de rol die zij kunnen vervullen in het kader van rechtszekerheid in het rechtsverkeer en economisch verkeer ten aanzien van registergoederen kan het zijn dat journalisten de zoekingang op naam nodig hebben om die controlerende functie uit te oefenen, bijvoorbeeld een onderzoek naar transacties met registergoederen. Hierbij gaat het om onderzoeksjournalistiek, het toepassen van hoor- en wederhoor in het kader van dergelijk onderzoek en het uitoefenen van de controlefunctie in het kader van maatschappelijk belang.
- Advocaten, omdat zij vanuit hun beroepsuitoefening een cruciale rol kunnen hebben in het kader van de rechtszekerheid in het rechtsverkeer en economisch verkeer ten aanzien van registergoederen voor bijvoorbeeld het afwikkelen van een faillissement of het beheer van een failliete boedel, het maken van actuele inschattingen van verhaalsmogelijkheden, de advisering over en bepaling van de rechtspositie van cliënten en de toetsing, begeleiding en advisering omtrent inschrijvingen op een onroerende zaak. Ook hebben advocaten een poortwachterstaak in het kader van Wwft en hebben zij daarvoor de zoekingang op naam in concrete gevallen nodig.
- Accountants, zowel de Registeraccountant als de Accountant-Administratieconsulent, voor hun poortwachterstaak in het kader van de Wwft en voor hun wettelijke taak inzake het controleren van jaarrekeningen bij beursgenoteerde vennootschappen. In dit laatste geval is het niet voldoende om af te gaan op verklaringen van de cliënt, maar heeft de accountant de zoekingang op naam nodig om zelfstandig de jaarrekening te kunnen controleren.
- Curatoren en bewindvoerders om hun wettelijke taak als curator/bewindvoerder te vervullen en om in dit kader vermogensbestanddelen, waaronder registergoederen, voor een cliënt in beeld te krijgen. Dit is in principe een eenmalige actie per cliënt. Voor de zoekfunctie op naam kan via MijnOverheid geen inzage worden gedaan. Benoeming als curator of bewindvoerder gebeurt door de kantonrechter. Inschrijving vindt plaats in een register (centraal curatele- en bewindregister (CCBR)). Met de beschikking wordt aangegeven dat iemand bewindvoerder is en moet nagaan wat iemand aan registergoederen heeft. Ook familiale bewindvoerders die niet in het CCBR worden ingeschreven, maar wel door de kantonrechter worden aangewezen dienen incidenteel toegang te kunnen krijgen.

De zoekfunctie op naam wordt voor bovenstaande groepen gebruikers opengesteld vanaf de datum van inwerkingtreding van onderdeel C van het wijzigingsbesluit.

2.1.4. Procedure voor ontsluiten op naam door makelaars, rentmeesters, vastgoedtaxateurs curatoren, bewindvoerders en journalisten

Gelet op het feit dat makelaars, rentmeesters, vastgoedtaxateurs en journalisten in tegenstelling tot advocaten en accountants, geen beschermde beroepen zijn (zogenaamde vrije beroepen) en als beroepsgroep lastiger zijn af te bakenen, is de keuze gemaakt om voor de afbakening van deze beroepsgroepen te werken met het lidmaatschap van brancheorganisaties, beroepsorganisaties of andere vertegenwoordigende organisaties als criterium voor toegang. Dit onderscheid is noodzakelijk om het risico op misbruik van laagdrempelig ontsluiten van informatie op naam te verkleinen. Het is voor eenieder namelijk mogelijk om zich bij de KvK te registreren als makelaar, rentmeester, vastgoedtaxateur of journalist. Als eenieder met een dergelijke registratie bij de KvK direct toegang heeft tot de ontsluiting op naam, wordt het risico op misbruik te hoog en dit is daarom niet proportioneel.

Voor makelaars, rentmeesters, vastgoedtaxateurs en journalisten betekent dit dat zij direct na het opgeven van het doel waarvoor diegene de zoekingang wil gebruiken, toegang tot ontsluiten op naam krijgen, als zij lid zijn van een beroepsorganisatie die met het Kadaster hierover afspraken heeft gemaakt of wanneer zij werken voor een organisatie die lid is van een branche- of andere vertegenwoordigende organisatie die met het Kadaster hierover afspraken heeft gemaakt. In de afspraken met het Kadaster ligt besloten hoe de beroepsorganisatie, de branche- of andere vertegenwoordigende organisatie vanuit haar rol jegens het lid of de aangeslotene kan bijdragen aan het verantwoord ontsluiten van gegevens uit de registers van het Kadaster. Voor journalisten geldt dat zij niet altijd lid zijn van een beroepsorganisatie of werken als journalist bij een bedrijf dat lid is van een branche- of vertegenwoordigende organisatie die met het Kadaster hierover afspraken heeft gemaakt. Gelet op het brede maatschappelijk belang en het recht van persvrijheid krijgen journalisten ook toegang tot het ontsluiten op naam als zij een perskaart bezitten. Op deze manier is het in de uitvoering mogelijk om deze beroepsgroepen in staat te blijven stellen om hun maatschappelijke taken uit te blijven voeren. Voor het overgrote deel van de beoefenaars van deze beroepsgroepen betekent deze afbakening dat zij een snelle toegang behouden tot de zoekingang op naam in concrete gevallen waarvoor dit noodzakelijk is in het licht van de doelen.

Voor makelaars, rentmeesters, vastgoedtaxateurs curatoren, bewindvoerders en journalisten die geen lid zijn van een beroepsorganisatie of werken bij een organisatie die geen lid is van een brancheorganisatie en in het geval van journalisten die ook geen perskaart hebben, is ook een mogelijkheid gerealiseerd om incidenteel gebruik te kunnen maken van de ontsluiting op naam. Het is namelijk niet zo dat deze beroepsbeoefenaars zonder een lidmaatschap van een beroepsorganisatie of brancheorganisatie geen of minder belang zouden kunnen hebben vanuit de uitoefening van hun beroep bij persoonsgegevens via de ontsluiting op naam. De aanvrager moet dan per afzonderlijke aanvraag aantonen dat diegene behoort tot de beroepsgroep en de gevraagde informatie uit hoofde van de uitoefening van zijn beroep of taakuitvoering noodzakelijk is voor doelen die ook gelden voor de bij de brancheorganisatie of beroepsorganisatie aangesloten beroepsbeoefenaars.

Er rust dus een zwaardere bewijslast op deze groep beroepsbeoefenaars. De aanvrager moet bijvoorbeeld met een inschrijving bij de KvK aantonen dat diegene als makelaar of journalist werkzaamheden als professionele gebruiker uitvoert. De aanvrager moet in dat kader aantonen dat de verstrekking van informatie op naam uit hoofde van de uitoefening van het beroep van de aanvrager noodzakelijk is in het kader van rechtszekerheid in het rechtsverkeer en economisch verkeer ten aanzien van registergoederen. Dit betekent dat -anders dan in geval van de georganiseerde groep beroepsbeoefenaars die digitaal een zoekvraag kunnen stellen en waarbij de informatie direct digitaal wordt verstrekt- deze groep ongeorganiseerde beroepsbeoefenaars een digitaal verzoek kan doen, maar de informatie na onderzoek tegen een hoger tarief en een langere doorlooptijd verstrekt krijgt.⁷ De langere doorlooptijd van het verzoek, alsmede een hoger (kostendekkend) tarief komt voort uit de handmatige controle die moet worden uitgevoerd door het Kadaster.

2.1.5. Uitvoering door het Kadaster

De toegang tot het online zoeken op naam voor professionele gebruikers wordt door het Kadaster verschaft op organisatieniveau na het toetsen aan de voorwaarden. Organisaties/bedrijven hebben een account bij het Kadaster dat is gebaseerd op de gegevens en het nummer van hun registratie bij de KvK. Het Kadaster koppelt de toegang voor ontsluiting op naam dus niet direct aan de persoon (gebruiker die een beroep uitoefent), maar aan de organisatie in het werkveld van de persoon die beroepsmatig recht heeft op toegang tot ontsluiten op naam. Het voordeel hiervan is dat niet alleen bijvoorbeeld de notaris of advocaat zelf toegang heeft tot het ontsluiten op naam voor de uitvoering van zijn of haar taak, maar ook een medewerker die namens hen de informatie opvraagt voor de taakuitoefening van de advocaat of notaris. Er ligt een verantwoordelijkheid bij de organisaties en hun medewerkers met een account dat toegang geeft tot ontsluiting op naam om dat account alleen te gebruiken voor de in dit besluit genoemde doelen. Op het moment dat organisaties (en hun medewerkers) voor de in dit besluit genoemde doelen gegevens via de ontsluiting op naam gebruiken omdat zij een soms wettelijke taak of rol hebben te vervullen in het rechtsverkeer of economisch verkeer ten aanzien van registergoederen hebben zij een eigen (verwerkings)verantwoordelijkheid ten aanzien van de door hen te verwerken persoonsgegevens. Het Kadaster blijft in gesprek met de betreffende beroepsgroepen over de eigen verantwoordelijkheid voor de integere omgang met de mogelijkheid van de zoeking op naam.

De toegang tot online zoeken op naam is dus gekoppeld aan de organisatie in het werkveld van de beroepsbeoefenaar die recht heeft op de toegang tot ontsluiten op naam. Dit betekent bijvoorbeeld dat een notarissenkantoor of een advocatenkantoor een online account kan hebben om te kunnen zoeken op naam. Een organisatie die niet

---

⁷ Voor de te berekenen tarieven is aangesloten bij de (systematiek van de) Tarievenregeling Kadaster (2024). Op basis van deze tarievenregeling wordt voor een digitaal product een lager tarief gehanteerd dan voor een product dat handmatig moet worden verwerkt. Zo zal voor het product eigenaarsinformatie niet € 3,30 per object, maar € 18,35 per object in rekening worden gebracht en voor een objectenlijst eveneens € 18,35 per object worden berekend, in plaats van € 3,85 per object. Omdat de beoordeling door een Kadastermedewerker (handmatig) moet plaatsvinden, kan daar een maximale doorlooptijd van 15 dagen voor gelden. De gemiddelde verwerkingstijd voor handmatige bevragingen bedraagt 1 à 2 werkdagen.

primair werkzaam is in het werkveld dat beroepsmatig recht heeft op toegang tot ontsluiting op naam, kan in principe geen account krijgen met toegang tot online zoeken op naam. Waar een advocatenkantoor dat wel kan krijgen, heeft bijvoorbeeld een supermarktonderneming geen recht op een account met toegang tot online zoeken op naam. Het kan echter zo zijn dat een organisatie die niet primair werkzaam is in het werkveld dat beroepsmatig recht heeft op toegang tot ontsluiting op naam, toch (beperkt) toegang krijgt. Dit als een beroepsuitoefenaar uit hoofde van zijn beroep en werkveld wel toegang tot zoeken op naam zou moeten hebben, maar dit vanwege de achtergrond van zijn werkgever toch niet primair krijgt. Hierbij kan gedacht worden aan een advocaat, niet zijnde werkzaam bij een advocatenkantoor. Het Kadaster kan een verzoek van een organisatie om toegang tot zoeken op naam te krijgen toch honoreren als kan worden aangetoond dat dit is ten behoeve van werkzaamheden van een advocaat, ingeschreven op het tableau en werkzaam voor de desbetreffende organisatie. Alleen deze advocaat dient dan toegang te krijgen tot zoeken op naam.

2.2. Afschermen van persoonsgegevens in de openbare registers van het Kadaster

Op grond van artikel 37a, eerste lid, van het Kadasterbesluit bestond de mogelijkheid al om persoonsgegevens van personen die onder het stelsel Bewaken en Beveiligen vallen in de registers van het Kadaster af te schermen. Naast een beperking van het ontsluiten van informatie op naam in de registers van het Kadaster, bestaat de behoefte om de mogelijkheid tot het afschermen van personen te verruimen zodat ook personen die niet onder het stelsel Bewaken en Beveiligen vallen, maar waarbij wel sprake is van waarschijnlijke dreiging of bedreiging onder voorwaarden kunnen worden afgeschermd in de registers van het Kadaster. Om afscherming van persoonsgegevens van personen buiten het stelsel Bewaken en Beveiligen mogelijk te maken, is in dit besluit geregeld dat personen die niet onder dit stelsel vallen om afscherming kunnen verzoeken indien sprake is van een aantal criteria. Ten eerste gaat dit gelden voor personen bij wie sprake is van een bedreiging. Daarnaast gaat dit gelden voor personen bij wie sprake is van een waarschijnlijke dreiging als gevolg van de beroepsbeoefening door die persoon.

2.2.1 Afscherming van persoonsgegevens bij bedreiging

Met dit besluit is het voor het Kadaster mogelijk gemaakt om persoonsgegevens in de openbare registers van het Kadaster af te schermen van personen die te maken hebben met een bedreiging. Het criterium voor afscherming is hierbij dat er sprake is van een bedreiging indien door degene die verzoekt om afscherming (de verzoeker) aangifte is gedaan van bedreiging in de zin van artikel 285 van het Wetboek van strafrecht (hierna: bedreiging) bij de politie. Bij het verzoek om afscherming levert de verzoeker bij het Kadaster dan het nummer en de datum aan van het proces-verbaal dat is opgemaakt na de aangifte, naam, adres, woonplaats (hierna: NAW-gegevens) en e-mailadres. Het proces-verbaal zelf hoeft niet aangeleverd te worden.

Na het verzoek om afscherming vanwege bedreiging zal het Kadaster aan de politie een kennisgeving vragen op basis van het proces-verbaalnummer en de aangeleverde NAW-gegevens. Als de kennisgeving bevestigt dat het een proces-verbaal van aangifte van bedreiging is, gaat het Kadaster over tot afschermen van de gegevens in de registers, tenminste als het proces-verbaal niet ouder is dan 1 jaar op het moment van indienen van het verzoek. Als de kennisgeving geen bevestiging geeft dat er een proces-verbaal van aangifte van bedreiging is, gaat het Kadaster niet over tot afschermen van de

gegevens in de registers en wordt het verzoek afgewezen. Bij het al dan niet overgaan tot afschermen van de gegevens heeft het Kadaster geen afwegingsruimte. Een bevestigende kennisgeving van de politie leidt tot afscherming, een ontkennende kennisgeving leidt niet tot afscherming. Het al dan niet overgaan tot afschermen is niet aan te merken als een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Er staat dus geen rechtsbescherming tegen open. Hoewel het afschermen gevolgen heeft voor de verzoeker, heeft het al dan niet afschermen geen rechtsgevolgen. De akte en andere stukken blijven ongewijzigd. Het al dan niet afschermen is dus een feitelijke handeling van het Kadaster.

Een aangifte van bedreiging betekent niet dat daadwerkelijke sprake is van bedreiging. Het is mogelijk dat een persoon aangifte doet van een bedreiging zonder dat die heeft plaatsgevonden, enkel om in aanmerking te komen voor afscherming van persoonsgegevens in de registraties van het Kadaster. Het doen van een valse aangifte is echter strafbaar op grond van artikel 188 van het Wetboek van strafrecht. Bovendien kan een aangifte van bedreiging niet online worden gedaan bij de politie maar enkel in persoon. Het is dus niet aannemelijk dat dit besluit zal leiden tot een toename van valse aangiftes en dus tot oneigenlijk gebruik van de mogelijkheid tot afscherming.

Om de uitwisseling van informatie tussen de politie en het Kadaster over het proces-verbaal mogelijk te maken, heeft de politie een juridische grondslag nodig om de kennisgeving te mogen delen met het Kadaster. Hiertoe heeft de minister van Justitie en Veiligheid op **PM datum** een machtigingsbesluit genomen op grond van artikel 18, tweede lid, van de Wet politiegegevens.⁸ Met dit machtigingsbesluit beschikt de politie over de benodigde grondslag.

Naast het criterium van een bedreiging waarvan aangifte is gedaan, geldt nog een aantal criteria. De aangifte mag niet ouder zijn dan 1 jaar op het moment van indiening van het verzoek. Hoewel aangifte gedaan kan worden van een bedreiging van langer geleden en de leeftijd van de aangifte dus niet altijd iets zegt over het moment van de bedreiging, wordt met dit criterium invulling gegeven aan het feit dat alleen overgegaan wordt tot afscherming indien sprake is van een bedreiging. Daarnaast moet verzoeker verklaren alle maatregelen genomen te hebben om de bekendheid van zijn of haar persoonsgegevens te beperken. Dit laatste is van belang omdat de afscherming van inzage in persoonsgegevens in de registers bij het Kadaster alleen zin heeft als de verzoeker zelf ook de nodige maatregelen heeft getroffen om de persoonsgegevens af te schermen. Dit houdt in dat verzoeker de bekendheid van onder meer het woonadres elders ook beperkt, bijvoorbeeld op sociale media, door afscherming van het adres in de Basisregistratie Personen bij de gemeente te verzoeken of eventueel noodzakelijke stappen te zetten tegen vermeldingen door derden. Het is aannemelijk dat iemand die zich bewust is van een bedreiging van zijn veiligheid deze maatregel al genomen heeft of zal willen nemen als daarop wordt gewezen. De afscherming van de persoonsgegevens zal voor vijf jaar gelden. Na vijf jaar kan de verzoeker opnieuw een verzoek indienen voor afscherming op basis van voorgaande criteria. Voor het aflopen van de afscherming na vijf jaar, krijgt de afgeschermd persoon een notificatie van het Kadaster en zal, als daar aanleiding toe bestaat, opnieuw aangifte moeten doen van bedreiging.

---

⁸ Verwijzing Staatscourant (PM).

2.2.2 Afscherming van persoonsgegevens bij waarschijnlijke dreiging

Naast de afscherming van persoonsgegevens bij bedreiging bestaat de behoefte tot afscherming van persoonsgegevens van beroepsbeoefenaars met een waarschijnlijk verhoogd risico op dreiging vanwege een concrete beroepsuitoefening zoals journalisten, advocaten, medewerkers van het Openbaar Ministerie en gerechtsdeurwaarders. Om daadwerkelijke bedreiging te voorkomen bestaat voor dergelijke beroepsgroepen een behoefte aan preventieve beschermingsmaatregelen. Bedreigingen, intimidatie en agressie zijn verwerpelijk en geenszins zou dit als "risico van het vak" moeten worden beschouwd. Met dit onderdeel van deze wijziging van het Kadasterbesluit is mogelijk gemaakt dat van personen die vanwege een concrete beroepsuitoefening een waarschijnlijke dreiging kennen, gegevens kunnen worden afgeschermd. Het uitoefenen van een dergelijk beroep is op zichzelf dus geen aanleiding om afscherming in het Kadaster te verkrijgen. Het gaat hier om concrete situaties in de beroepsuitoefening die een waarschijnlijke dreiging voorstelbaar maken. Hierbij kan gedacht worden aan een advocaat betrokken bij een specifieke strafrechtzaak, of een specifiek onderzoek van een journalist naar criminele activiteiten.

Het nieuwe derde lid van artikel 37a van het Kadasterbesluit vult daarom de bevoegdheid van het Kadaster aan door verzoeken om afscherming te honoreren, wanneer de dreiging waarschijnlijk geacht mag worden als het gevolg van een concrete beroepsuitoefening. De verzoeker dient de waarschijnlijke dreiging als gevolg van de beroepsuitoefening te onderbouwen conform de tussen de betreffende beroepsorganisaties/werkgevers en het Kadaster vastgelegde beroepsgerelateerde afschermingscriteria. De verzoeker hoeft hiervoor geen lid te zijn van de betreffende beroepsorganisatie. De verzoeker moet ook verklaren alle maatregelen genomen te hebben om de bekendheid van zijn of haar woonadres te beperken. Dit om te voorkomen dat het Kadaster zou overgaan tot afscherming, terwijl (online of anderszins) de gegevens nog gemakkelijk te vinden zijn. Het afschermen werkt dus aanvullend op de maatregelen die de verzoeker zelf neemt. Ook bij deze vorm van het al dan niet overgaan tot afschermen door het Kadaster is geen sprake van een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht.

Organisaties van beroepsbeoefenaars die uit hoofde van hun beroep een waarschijnlijk veiligheidsrisico lopen wanneer hun persoonsgegevens in de registers van het Kadaster openbaar blijven, kunnen dus met het Kadaster afspraken over beroepsgerelateerde afschermingscriteria maken die worden vastgelegd in een convenant. Of een organisatie hiervoor in aanmerking komt wordt door het Kadaster in samenspraak met het ministerie van BZK beoordeeld. De afspraken zien op het proces van het vaststellen van de beroepshalve waarschijnlijke dreiging, de vraag of een verzoeker tot de doelgroep behoort en de vraag of de concrete werkzaamheden aanleiding geven tot een waarschijnlijk risico. Deze afspraken regelen eveneens met welke middelen de verzoeker zijn verzoek aan het Kadaster kan onderbouwen. De beroepsorganisatie zal toetsen of verzoeker behoort tot de beroepsgroep die zij vertegenwoordigt en of de waarschijnlijke dreiging aannemelijk is en voldoet aan de voorwaarden zoals opgesteld in het convenant. Nadat de beroepsorganisatie dit verklaart gaat het Kadaster over tot afscherming.

In deze gevallen is het criterium van een proces-verbaal van aangifte geen passend middel, gezien het beoogde preventieve karakter van deze afscherming. Een proces-

verbaal kan natuurlijk wel onderdeel zijn van de motivering die door de beroepsbeoefenaar bij de koepelorganisatie wordt aangedragen voor een verzoek om afscherming aan het Kadaster vanwege waarschijnlijke dreiging. De afscherming van de persoonsgegevens zal voor vijf jaar gelden. Na vijf jaar kan de verzoeker opnieuw een verzoek indienen voor afscherming op basis van voorgaande criteria. Voor het aflopen van de afscherming na vijf jaar, krijgt de afgeschermd persoon een notificatie van het Kadaster.

2.2.3 Reikwijdte van de afscherming

De afscherming van persoonsgegevens omvat bij beide vormen van afscherming alle gegevens van de rechthebbende met betrekking tot een bepaald object. Bestuursorganen, deurwaarders en notarissen kunnen voor de uitoefening van hun wettelijke taken belang hebben bij kenbaarheid van persoonsgegevens van afgeschermd personen als opgenomen in de door het Kadaster gehouden registraties. Bij de afscherming van personen in het stelsel Bewaken en Beveiligen was al voorzien in de mogelijkheid voor bestuursorganen, deurwaarders en notarissen om over dergelijke afgeschermd gegevens te kunnen beschikken als zij die nodig hebben voor de uitoefening van hun wettelijke taken. Voor het afschermen van gegevens die met dit besluit mogelijk zijn gemaakt, is ook voor deze groepen in een uitzondering voorzien. Voor die gevallen is in artikel 37a, vijfde lid van het Kadasterbesluit voorzien in een bevoegdheid voor het Kadaster om ondanks de afscherming persoonsgegevens te verstrekken aan die groep. De verstrekking gaat in die gevallen niet verder dan noodzakelijk is voor de uitoefening van hun wettelijke taak.

Bij het verschaffen van afgeschermd gegevens op grond van het stelsel Bewaken en Beveiligen door het Kadaster aan de genoemde groepen bestond in de praktijk onduidelijkheid over de aard van die toegang. Niet bedoeld is dat de genoemde groepen permanent toegang hebben tot alle afgeschermd gegevens. Bedoeld is dat zij specifieke afgeschermd gegevens per geval kunnen opvragen. In de toelichting op artikel 37a werd dit bij de totstandkoming van dat artikel als volgt verwoord: 'Bestuursorganen, deurwaarders en notarissen kunnen bij het Kadaster verzoeken om persoonsgegevens van personen op wie het eerste lid van toepassing is. Bij die aanvraag moet worden vermeld voor uitoefening van welke wettelijke taak de persoonsgegevens benodigd zijn en tevens welke persoonsgegevens daarvoor benodigd zijn.'⁹ Om deze bedoeling te verduidelijken wordt aan het artikellid toegevoegd 'op aanvraag'. Op deze manier is helder dat het Kadaster geen permanente toegang tot dergelijke gegevens verschaft, maar enkel op aanvraag de benodigde gegevens verstrekt.

2.3 Invoeringstermijn

In de kamerbrief van 9 november 2023 is aangekondigd dat het Kadaster een aantal maatregelen per 20 november 2023 zal invoeren. Dit betrof het beperken van de zoekmogelijkheden op naam tot de genoemde beroepsgroepen (paragraaf 2.1 van deze toelichting) en het afschermen van persoonsgegevens bij waarschijnlijke dreiging (paragraaf 2.2.2 van deze toelichting). Van de maatregel afscherming bij concrete bedreiging (paragraaf 2.2.1 van deze toelichting) werd aangegeven dat nadere

---

⁹ Stb. 2018, 456, p. 5.

uitwerking nodig was voordat gekeken kon worden naar een concreet invoeringsmoment. Het Kadaster heeft de maatregelen met betrekking tot het beperken van de zoekmogelijkheden op naam en het afschermen van persoonsgegevens bij waarschijnlijke dreiging per 20 november 2023 ingevoerd. Op dat moment was hier nog geen juridische grondslag voor. Voorliggend besluit zou in die grondslag voorzien. De onderdelen die zien op de maatregelen die het Kadaster per 20 november 2023 uitvoert, zouden per direct in werking treden met terugwerkende kracht tot en met 20 november 2023. Hiervoor was gekozen gelet op het maatschappelijk en politiek belang van een goede balans tussen het belang van openbaarheid en het belang van het voorkomen van het opzoeken en verspreiden van persoonsgegevens met de bedoeling te willen intimideren of bedreigen. Door vooruitlopend op dit besluit al te starten met de uitvoering was beoogd om tegemoet te komen aan de wens om zo snel mogelijk het risico te beperken dat persoonsgegevens uit de registraties van het Kadaster gebruikt kunnen worden voor oneigenlijke doelen, zoals intimidatie en bedreiging. Echter de rechtbank Amsterdam heeft in haar de uitspraak van 4 juni 2024 in beroep besloten dat terugwerkende kracht met betrekking tot het zoeken op naam niet mogelijk is. De rechter overweegt hierover: "Het Kadasterbesluit is nog niet gewijzigd en al op voorhand uitvoering geven aan een maatregel die nog niet is uitgewerkt in wetgeving, althans nog in de concept-fase verkeert is naar het oordeel van de voorzieningenrechter niet mogelijk."¹⁰ Op basis hiervan is besloten om in de wijziging van het Kadasterbesluit, vooruitlopende op de inwerkingtreding, het beperken van het zoeken op naam voor gebruikers niet door te voeren met terugwerkende kracht. Hiermee vervalt de terugwerkende kracht voor dit onderdeel en heeft het Kadaster het uitvoeren van die maatregel voorafgaande aan inwerkingtreding van het besluit stopgezet.

Uitvoering van de maatregel afschermen van persoonsgegevens bij bedreiging (paragraaf 2.2.1 van deze toelichting) vereiste een machtigingsbesluit van de minister van Justitie en Veiligheid, zodat de politie een grondslag heeft voor de benodigde gegevensdeling. Dit machtigingsbesluit is door de minister van Justitie en Veiligheid genomen op **PM datum**.¹¹ Het afschermen bij bedreiging zal niet met terugwerkende kracht in werking treden. Dit betekent dat het Kadaster het afschermen van persoonsgegevens bij bedreiging **per PM datum** zal uitvoeren. Het onderdeel van dit besluit dat hierop ziet, zal dan ook in werking treden **per PM datum**.

3. Afweging van alternatieve beleidsopties

3.1 Alternatieve beleidsopties voor de beperking van ontsluiting op naam

3.1.1 Beperken van ontsluiting op naam met een algemeen vangnet

Overwogen is om voor de beperking van de mogelijkheid om informatie te ontsluiten op naam een algemeen vangnet in te richten. Het voordeel van een algemeen vangnet zou zijn dat daardoor alle gebruikers die niet vallen binnen de categorieën die via de ontsluiting op naam informatie kunnen ontvangen, een mogelijkheid zouden hebben om zich middels een aanvraag bij het Kadaster te melden en zo ook via de zoekingang op

---

¹⁰ Rechtbank Amsterdam, 4 juni 2024, ECLI:NL:RBAMS:2024:3154.

¹¹ Verwijzing Staatscourant (PM).

naam informatie te kunnen ontvangen, of een afwijzende beschikking krijgen waartegen bestuursrechtelijke rechtsbescherming zou openstaan.

Een algemeen vangnet zou echter de beperking van de ontsluiting onvoldoende bepaald maken. Wanneer alle gebruikers middels een ruim vangnet informatie op naam zouden kunnen blijven ontvangen, zou dit afbreuk doen aan het doel van dit besluit. Het doel is om ervoor te zorgen dat minder gebruikers via ontsluiten op naam persoonsgegevens kunnen achterhalen ter voorkoming van potentieel misbruik. Wanneer alle partijen middels een algemeen vangnet toegang op naam zouden behouden, zou de beperking van de beroepsgroepen enkel een administratieve en juridische stap worden voor gebruikers, zonder dat de persoonlijke veiligheid van personen die in de registraties vermeld staan beter beschermd kan worden. Het doel wordt dan niet langer behaald. Daarnaast zou het werken met een algemeen vangnet op aanvraag onuitvoerbaar zijn voor het Kadaster. Het Kadaster zou op elke individuele aanvraag moeten beslissen. Dit zou leiden tot een werklast voor het Kadaster waartoe het niet is uitgerust, zowel voor wat betreft capaciteit als voor wat betreft kennis. Daarom zijn in dit besluit limitatief de categorieën genoemd die persoonsgegevens via de ontsluiting op naam mogen ontvangen. Mocht het in de toekomst duidelijk worden dat een beroepsgroep alsnog toegang zou moeten krijgen tot informatie op naam, dan zal hiervoor het Kadasterbesluit gewijzigd moeten worden.

3.1.2 Beperken van ontsluiting op naam tot enkel beschermde en afgebakende beroepen

Het invoeren van de beperking van ontsluiting op naam tot enkel afgebakende en beschermde beroepen is ook overwogen. Dit zou de uitvoeringslast bij het Kadaster verminderen. De toegang voor makelaars, rentmeesters, vastgoedtaxateurs en journalisten (nu genoemd in artikel 37b, tweede lid, van het Kadasterbesluit) zou dan niet goed te regelen zijn aangezien dit beroepen zijn die niet beschermd zijn en daardoor lastig zijn te af te bakenen en het beroepenveld diffuus is. Dit alternatief zou dan betekend hebben dat makelaars, rentmeester, vastgoedtaxateurs en journalisten geen toegang meer zouden krijgen tot de ontsluiting op naam. Deze beroepsgroepen hebben echter wel legitieme redenen voor toegang tot de ontsluiting op naam (zie daarvoor paragraaf 2.2 van deze toelichting) die vallen binnen de doelen van de Kadasterwet. Het is daarom onwenselijk om deze beroepsgroepen uit te sluiten van de mogelijkheid tot ontsluiten op naam. Daarom is ervoor gekozen om de afbakening van deze beroepsgroepen in eerste instantie te koppelen aan het lidmaatschap van een beroepsorganisatie of een brancheorganisatie of een perskaart. Middels dat lidmaatschap of perskaart krijgen deze beroepsbeoefenaars toegang tot het ontsluiten van informatie op naam. Voor makelaars, rentmeesters, vastgoedtaxateurs en journalisten die geen lid zijn van een beroepsorganisatie of brancheorganisatie is ook een mogelijkheid gecreëerd voor toegang tot ontsluiten op naam, zie daarvoor paragraaf 2.2 van deze toelichting. Anders zou dit betekenen dat zij geen toegang meer hebben tot de zoekingang op naam.

3.2.1 Alternatieve beleidsopties voor het afschermen van persoonsgegevens

3.2.2 Bij bedreiging overgaan tot het afschermen van persoonsgegevens middels een proces-verbaal dat is beoordeeld door de politie

Gelet op de expertise en het takenpakket van het Kadaster is het geen reële optie geweest dat het Kadaster zelfstandig beoordeelt of in een specifiek geval sprake is van

bedreiging. In het verlengde hiervan is wel overwogen om bij het afschermen van persoonsgegevens in de registers van het Kadaster het Openbaar Ministerie of de politie een inhoudelijke toets te laten doen op de vraag of sprake is van een daadwerkelijke concrete bedreiging. Er is echter niet voor gekozen om een dergelijke beoordeling tot nieuwe wettelijke taak van de politie te maken vanwege de uitvoeringslast die hiermee voor de politie gemoeid zou gaan. In overleg met de Minister van Justitie en Veiligheid werd deze optie onwenselijk geacht.

3.3. Bij bedreiging overgaan tot het afschermen van persoonsgegevens middels een verklaring van de verzoeker dat een proces-verbaal bij de politie is ingediend wegens bedreiging als bedoeld in artikel 285 van het Wetboek van Strafrecht

Ook is overwogen dat het Kadaster zou overgaan tot het afschermen van persoonsgegevens van een verzoeker wanneer de verzoeker zou verklaren dat deze bij de politie een aangifte heeft gedaan wegens bedreiging als bedoeld in artikel 285 van het Wetboek van Strafrecht. Er zou dan namelijk geen inhoudelijke toets hoeven plaats te vinden door het Kadaster of de politie. Het zou hiermee echter te laagdrempelig worden voor personen om afgeschermd te kunnen worden in de registers van het Kadaster. Het centrale uitgangspunt van de registers van het Kadaster is de openbaarheid van de registers. Er zou een te grote afbreuk worden gedaan aan die openbaarheid wanneer de drempel tot afscherming van de persoonsgegevens in de registers van het Kadaster te laag zou zijn. Afschermen van persoonsgegevens na enkel een verklaring van de verzoeker wordt gezien als een te lage drempel.

4. Verhouding tot hoger recht

4.1 Kadasterwet

De registers van het Kadaster zijn openbaar en dienen onder andere het verschaffen van rechtszekerheid ten aanzien van registergoederen in het rechtsverkeer, economisch verkeer en bestuurlijk verkeer tussen burgers en bestuursorganen (artikel 2a van de Kadasterwet). De Kadasterwet bepaalt in artikel 48 dat de openbare registers worden ontsloten via de kadastrale aanduiding en op naam van de rechthebbende en het biedt in artikel 107b de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen die in de basisregistratie kadaster, de registratie voor schepen en in de registratie voor luchtvaartuigen vermeld staan, beperkingen te stellen ten aanzien van het verstrekken van inlichtingen uit deze registers. Daarbij kunnen tevens regels worden vastgesteld voor de behandeling van verzoeken om persoonsgegevens. Van deze mogelijkheid is sinds 1 juli 2019 gebruik gemaakt door in artikel 37a van het Kadasterbesluit te regelen dat persoonsgegevens bij het Kadaster vanwege veiligheidsoverwegingen afgeschermd kunnen worden.¹² Dit betreft de mogelijkheid tot afschermen van persoonsgegevens van personen die onder het stelsel Bewaken en Beveiligen vallen. Met dit besluit wordt van die mogelijkheid uit artikel 107b van de Kadasterwet gebruik gemaakt om ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen die in de basisregistratie kadaster, de registratie voor schepen en in de registratie voor luchtvaartuigen vermeld staan het ontsluiten van

---

¹² Stb. 2018 456.

informatie op naam te beperken en de mogelijkheden voor afscherming van persoonsgegevens te verruimen.

4.2 Privacyaspecten

De gegevens in de registers bij het Kadaster zijn in principe openbaar. Dat verandert met dit besluit niet. Enkel wordt de groep gebruikers ingeperkt die persoonsgegevens kan opvragen door middel van de optie zoeken op naam. Deze beperktere doelgroep kan dezelfde persoonsgegevens ontvangen als eerder het geval was, maar afhankelijk van de groep onder stringentere voorwaarden. Daarnaast worden afschermingsmogelijkheden van persoonsgegevens in de registers van het Kadaster bij waarschijnlijke dreiging en bedreiging uitgebreid. Er worden met dit besluit dus geen nieuwe grondslagen voor persoonsgegevensverwerking opgenomen, of nieuwe persoonsgegevens verwerkt. Het zoeken op objectadres in de registers bij het Kadaster blijft voor eenieder mogelijk, net zoals het kunnen zoeken op naam van gegevens over rechtspersonen. Rechtszekerheid en transparantie vergen dat derden kunnen zien wie rechthebbende is van een registergoed en of er andere rechten op zijn gevestigd. Er bestaat echter een spanningsveld tussen het ter beschikking stellen van gegevens uit de registers bij het Kadaster en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de personen die in die registers staan vermeld. Vanuit dat perspectief is dit besluit tot stand gekomen. Door het Kadaster wordt bij het zoeken op naam alleen informatie verstrekt aan gebruikers die noodzakelijk is gezien de doelen van de Kadasterwet en de taken van degene aan wie verstrekt wordt. Het bestaan van de openbare registers kent zijn oorsprong in artikel 3:16 van het Burgerlijk Wetboek. Hierin staat dat er openbare registers worden gehouden, waarin feiten worden ingeschreven die voor de rechtstoestand van registergoederen van belang zijn. Dit artikel stelt tevens dat bij wet wordt geregeld welke openbare registers er zijn en onder andere hoe de registers worden ingericht en kunnen worden geraadpleegd. De Kadasterwet geeft hier invulling aan. In de memorie van toelichting op de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming wordt ook ingegaan op de speciale functie die de openbare registers vervullen: "de registers bevatten kwalitatief hoogwaardige gegevens over bijvoorbeeld personen of zaken, verrichtingen of gebeurtenissen. De registers zijn bij wet erkend als de enig officieel erkende registratie voor de desbetreffende gegevens. [...] De taak die openbare registers ten behoeve van het algemeen belang vervullen, rechtvaardigt een uitzondering op de algemene rechten van betrokkenen, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van het recht op wissing van gegevens¹³."

5. Gevolgen

5.1. Gevolgen van de beperking van de ontsluiting op naam

Door het beperken van de ontsluiting op naam ontstaan gevolgen voor de verschillende groepen gebruikers die kunnen zoeken op naam, voor alle andere gebruikers en voor ingeschrevenen in de registers.

Voor de groep gebruikers genoemd in artikel 37b, eerste lid, van het Kadasterbesluit, te weten deurwaarders, notarissen, overheidsorganen en financiële dienstverleners, zijn er geen gevolgen. Zij kunnen nog steeds direct en onbeperkt zoeken op naam. Voor het

---

¹³ Zie artikel 47 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming.

notariaat gaat het dan om circa 10.000 gebruikers, voor financiële dienstverleners gaat het om circa 18.000 gebruikers, voor deurwaarders om gaat het om circa 1000 gebruikers en voor overheden om circa 33.500 gebruikers. Het gaat hier dus om het aantal gebruikers en niet om het aantal klanten. De belastingdienst heeft bijvoorbeeld een paar duizend gebruikers en banken hebben ook veel verschillende gebruikers.

Voor de groep gebruikers genoemd in artikel 37b, tweede lid, van het Kadasterbesluit, te weten, accountants, advocaten, makelaars, vastgoedtaxateurs, rentmeesters en journalisten die lid zijn van een beroepsorganisatie die hiervoor met het Kadaster afspraken heeft gemaakt of die werken voor een organisatie die lid is van een brancheorganisatie die hiervoor met het Kadaster afspraken heeft gemaakt, en journalisten die houder zijn van een perskaart zijn de gevolgen beperkt. Wanneer zij gegevens via de ontsluiting op naam willen ontvangen, dienen zij aan te geven voor welk doel zij dit doen. Vervolgens ontvangen zij, zonder oponthoud, de opgevraagde gegevens. Zij dienen per keer aan te vinken voor welk doel zij dit willen doen. De toegestane doelen worden in het systeem weergegeven. Het plaatsen van een vinkje kost slechts een zeer beperkte tijd voor deze beroepsgroepen. Voor advocaten gaat het om circa 4000 gebruikers, voor journalisten om circa 250 gebruikers, voor accountants om circa 1400 gebruikers en voor makelaars, taxateurs en rentmeesters om circa 10.650 gebruikers.

Voor de groep gebruikers genoemd in artikel 37b, derde lid, van het Kadasterbesluit, te weten makelaars, vastgoedtaxateurs, rentmeesters en journalisten die geen lid zijn van een beroepsorganisatie die hiervoor met het Kadaster afspraken heeft gemaakt en die niet werken voor een organisatie die lid is van een brancheorganisatie die hiervoor met het Kadaster afspraken heeft gemaakt, en die geen houder zijn van een perskaart heeft het besluit de volgende gevolgen. Zij kunnen niet langer direct de registers van het Kadaster bevragen op naam. Zij kunnen hiervoor een individuele aanvraag indienen. Zij dienen zelf aan te tonen dat zij behoren tot de beroepsgroep en aan te geven wat hun reden voor de aanvraag is. Administratief kost dit tijd voor de beroepsuitoefenaars. Gelet op de handmatige controle gelden hiervoor bij het Kadaster ook andere tarieven.¹⁴ Indien hun verzoek wordt afgewezen, is het gevolg dat zij geen persoonsgegevens ontvangen via ontsluiten op naam. Bij deze groep gaat het voor journalisten om circa 80 gebruikers en voor makelaars, vastgoedtaxateurs en rentmeesters om circa 4500 gebruikers.

Alle andere gebruikers mogen niet langer gebruik maken van de zoekingang ontsluiten op naam. Voor deze gebruikers zal dit betekenen dat zij het Kadaster niet langer kunnen bevragen op de zoekingang naam. Voor eenieder blijft de optie om het Kadaster te bevragen op kadastrale aanduiding en adres mogelijk.

Voor de ingeschrevenen in de registers van het Kadaster zijn er geen directe gevolgen. Het enige indirecte gevolg is dat hun gegevens door een beperkter aantal personen en instanties kan worden bevraagd via de zoekingang naam. De kans op misbruik van hun gegevens wordt hiermee verder verkleind.

5.2. Gevolgen van de mogelijkheden voor afscherming

---

¹⁴ Zoals uiteengezet bij noot 7.

Het mogelijk maken van de afscherming van persoonsgegevens heeft voor verschillende groepen gevolgen. Het heeft gevolgen voor burgers die te maken hebben met een bedreiging, voor beroepsbeoefenaars met een waarschijnlijke dreiging, voor notarissen, deurwaarders en bestuursorganen, en andere gebruikers.

Voor burgers betekent dit dat zij kunnen verzoeken om afscherming bij bedreiging. Hiervoor moeten zij een verzoek indienen bij het Kadaster en bewijs leveren van de bedreiging. Zij dienen hiervoor het nummer van het proces-verbaal van aangifte van bedreiging als bedoeld in artikel 285 van het Wetboek van Strafrecht te overleggen. Hiervoor wordt twee uur gerekend. Ook moet de betrokkene zelf maatregelen nemen om de bekendheid van de af te schermen persoonsgegevens te beperken.

Beroepsuitoefenaars bij wie sprake is van een waarschijnlijke dreiging, kunnen een verzoek doen om afscherming. De beroepsuitoefenaar gaat naar de beroepsorganisatie. Deze bepaalt de mate van toetsing. De beroepsorganisatie meldt zich vervolgens bij het Kadaster om de beroepsuitoefenaar af te schermen. Dit vraagt inzet van de beroepsorganisatie. Ook moet de betrokkene zelf maatregelen nemen om de bekendheid van de af te schermen persoonsgegevens te beperken. Er wordt geverifieerd of de aanvrager andere gegevensbronnen dan de registers van het Kadaster al adequaat heeft afgeschermd of dit alsnog gaat regelen. Voor deze handeling wordt een uur gerekend voor de aanvrager. Er wordt verwacht dat er veel (duizenden) beroepsuitoefenaars afgeschermd willen worden.

Voor notarissen, deurwaarders en bestuursorganen is er een stijging van de administratieve lasten. Wanneer zij in het kader van hun taakuitoefening gegevens nodig hebben van afgeschermden personen, dienen ze zich daarvoor tot het Kadaster te wenden. Hiervoor is door het Kadaster een proces ingericht. Naar schatting is een notaris, deurwaarder of bestuursorgaan met het opvragen van gegevens van niet afgeschermden personen enkele minuten bezig. De verwachting is dat de notaris, deurwaarder of het bestuursorgaan met het opvragen van gegevens van afgeschermden personen ongeveer vijftien minuten bezig is. De verwachting is dat veel (duizenden) personen afgeschermd gaan worden, en dat daarmee notarissen, deurwaarders en bestuursorganen zich vaker tot het Kadaster moeten wenden. Hierdoor zal de afhandeling van het verzoek door het Kadaster langer kunnen gaan duren, omdat het Kadaster meer van dit soort aanvragen zal krijgen.

Voor de andere gebruikers heeft het afschermen van persoonsgegevens tot gevolg dat zij de persoonsgegevens van de afgeschermden personen niet meer kunnen inzien.

5.3 Financiële gevolgen voor het Rijk

Er zijn geen begrotingstechnische gevolgen voor het rijk verbonden aan bovenstaande maatregelen. Eventuele extra uitvoeringslasten voor het Kadaster kunnen leiden tot hogere tarieven.

6. Uitvoering

6.1 Uitvoering door het Kadaster

Het Kadaster voert sinds 20 november 2023 de maatregelen uit met betrekking tot de afscherming bij waarschijnlijke dreiging, gelet op de maatschappelijke en politieke urgentie. Dit is aangekondigd in de kamerbrief van 9 november 2023.¹⁵ De maatregel met betrekking tot de afscherming bij bedreiging treedt in werking per **PM datum**. Sinds de uitspraak van de voorzieningenrechter is het Kadaster gestopt met het uitvoeren van de maatregel met betrekking tot het beperken van het ontsluiten op naam (zie paragraaf 2.3), waarmee ze sinds 20 november 2023 was begonnen. Deze maatregel wordt wederom uitgevoerd na inwerkingtreding van dit besluit per **PM datum**.

De invoering en permanente uitvoering van dit besluit brengt een grote uitvoeringslast voor het Kadaster met zich mee. De grote uitvoeringslast zit hem in het beoordelen van aanvragen voor toegang tot de ontsluiting op naam voor makelaars, rentmeesters, vastgoedtaxateurs en journalisten die geen lid zijn van een beroepsorganisatie of brancheorganisatie, het verwerken van verzoeken tot afscherming, en het ontsluiten van afgeschermd gegevens voor bevoegde instanties. Dit zijn werkzaamheden die niet (volledig) geautomatiseerd kunnen worden en zorgvuldig uitgevoerd moeten worden. Daarom is het Kadaster hiervoor in hoge mate afhankelijk van deskundig en bevoegd personeel. Dit zal permanent leiden tot een hogere uitvoeringslast bij het Kadaster, waarbij de organisatiestructuur ook zal moeten worden aangepast. Daarnaast worden meer vragen van burgers en gebruikers bij de klantenservice van het Kadaster verwacht, waardoor daar mogelijk extra capaciteit voor nodig is. De hogere structurele kosten van het Kadaster moeten worden gedekt uit onder andere de tarieven die het Kadaster heft. Dit besluit kan er dus toe leiden dat de tarieven van het Kadaster hoger worden.

7. Financiële gevolgen

PM Uitvoeringstoets Kadaster

8. Evaluatie

Dit besluit zal één jaar na inwerkingtreding van dit besluit worden geëvalueerd. Hiermee wordt afgeweken van het uitgangspunt van een evaluatie van vijf jaar na inwerkingtreding van regelgeving. Gelet op de mogelijke consequenties voor partijen die niet langer onbeperkt kunnen ontsluiten op naam en de vraag of de maatregelen voldoende doeltreffend zijn, is gekozen voor een evaluatietermijn van één jaar. Nadien wordt de doeltreffendheid van deze maatregelen meegenomen in het op grond van artikel 39, eerste lid, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen door de minister vijfjaarlijks op te stellen verslag, die deze aan de Eerste en Tweede Kamer stuurt ten behoeve van de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van het Kadaster.

9. Advisering en consultatie

9.1 Adviescollege toetsing regeldruk

PM

9.2 Internetconsultatie

PM

10. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na publicatie. Het deel met betrekking tot het afschermen van persoonsgegevens bij waarschijnlijke dreiging werkt daarbij terug tot en met 20 november 2023. Het deel met betrekking tot het afschermen van persoonsgegevens bij bedreiging en het deel dat betrekking heeft op de beperking van de zoekingang op naam treedt in werking per PM datum. Hiermee wordt afgeweken van de vaste verandermomenten en de minimuminvoeringstermijn gezien de urgentie van het inperken hiervan, zoals toegelicht in de inleiding van deze toelichting. Gelet op de brede doelgroep van personen wiens gegevens geregistreerd staan in de registraties van het Kadaster worden hiermee potentiële publieke en private nadelen voorkomen. Voor een verder toelichting hierop wordt verwezen naar paragraaf 2.3 van deze toelichting.

11. Caribisch Nederland

Voor de kadastrale functie op Bonaire, Sint Eustatius en Saba geldt de Kadasterwet BES. Aanpassen van deze kadastreregelgeving is op dit moment niet passend. De digitalisering in Caribisch Nederland is minder ver doorgevoerd dan in Nederland. Het doen van digitale inzage (zoals in Nederland via Kadaster Online) is op de eilanden niet mogelijk voor eenieder, ook niet aan de balie. Alleen overheidsorganen kunnen digitaal inzage nemen in de kadastrale registraties, voor die gegevens die zij nodig hebben voor de vervulling van hun taken. Verder beperken van de gebruikers die kunnen ontsluiten op naam is daarom niet aan de orde.

Wat betreft het afschermen van personen is er op grond van artikel 81 van de Kadasterwet BES de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur (gelijkend aan artikel 107b van de Kadasterwet) maatregelen te treffen voor het afschermen van persoonsgegevens. Hier is nog geen invulling aan gegeven, noch zijn er geluiden dat dit op de eilanden gewenst is. Het beeld is dat het niet passend is om voor de BES-eilanden ook met afschermingsmaatregelen te komen naar aanleiding van de Nederlandse situatie. Dit wordt nog wel in afstemming met de eilanden nader onderzocht en als dit proportioneel is en uitvoeringstechnisch mogelijk is, dan wordt dit nader geregeld.

II. Artikelsgewijs deel

Artikel I, onderdeel A

Dit onderdeel regelt de afscherming van persoonsgegevens bij waarschijnlijke dreiging als gevolg van de beroepsuitoefening. Daarvoor is aan het bestaande artikel 37a van het Kadasterbesluit, dat al afscherming van persoonsgegevens mogelijk maakt voor personen die in het stelsel Bewaken en Beveiligen zitten, met het eerste lid een artikellid toegevoegd dat deze afschermingsbevoegdheid voor het Kadaster mogelijk maakt. Voor

een inhoudelijke toelichting op deze afschermingsbevoegdheid wordt verwezen naar paragraaf 2.2.2 van deze toelichting.

Met het tweede lid is het mogelijk gemaakt dat de termijn voor afscherming op verzoek van de betrokkene verlengd kan worden, zolang aan de voorwaarden voor de afscherming wordt voldaan.

Met het derde lid is mogelijk gemaakt dat ook bij deze afscherming het voor notarissen, deurwaarders en bestuursorganen mogelijk blijft om persoonsgegevens van afgeschermden personen op te vragen wanneer zij dat nodig voor de uitoefening van hun wettelijke taak. Met dit lid is tevens de zinsnede 'op aanvraag' toegevoegd aan de mogelijkheid voor notarissen, deurwaarders en bestuursorganen om afgeschermden persoonsgegevens op te vragen. Voor een inhoudelijke toelichting hierop, wordt verwezen naar paragraaf 2.2.3 van deze toelichting.

Artikel I, onderdeel B

Dit onderdeel regelt de afscherming van persoonsgegevens bij bedreiging. Daarvoor is aan het bestaande artikel 37a van het Kadasterbesluit met het eerste lid een artikellid toegevoegd dat deze afschermingsbevoegdheid voor het Kadaster mogelijk maakt. Artikel 37a bevat op het moment van inwerkingtreding van dit onderdeel al de bevoegdheid voor het Kadaster om persoonsgegevens af te schermen van personen in het stelsel Bewaken en Beveiligen en van personen die te maken hebben met een waarschijnlijke dreiging als gevolg van de beroepsuitoefening. Voor een inhoudelijke toelichting op deze afschermingsbevoegdheid wordt verwezen naar paragraaf 2.2.1.

Met het tweede lid is het mogelijk gemaakt dat de termijn voor afscherming op verzoek van de betrokkene verlengd kan worden, zolang aan de voorwaarden voor de afscherming wordt voldaan.

Met het derde lid is mogelijk gemaakt dat ook bij deze afscherming het voor notarissen, deurwaarders en bestuursorganen mogelijk blijft om persoonsgegevens van afgeschermden personen op te vragen wanneer zij dat nodig voor de uitoefening van hun wettelijke taak.

Artikel I, onderdeel C

Met dit onderdeel is na artikel 37a het nieuwe artikel 37b ingevoegd. Met dit artikel is de beperking van de verstrekking van persoonsgegevens via de ontsluiting op naam geregeld. In het eerste lid is de verstrekking van persoonsgegevens via de ontsluiting op naam aan de beroepsgroepen die direct toegang behouden tot de ontsluiting op naam. Het tweede lid regelt de verstrekking van persoonsgegevens via de ontsluiting op naam aan de beroepsgroepen die in incidentele gevallen toegang kunnen krijgen tot de ontsluiting op naam. Per beroepsgroep is in dit lid limitatief aangegeven voor welke doelen de toegang tot naam per geval verkregen kan worden. In het derde lid is de verstrekking van persoonsgegevens op aanvraag via de ontsluiting op naam geregeld voor de makelaars, vastgoedtaxateurs, rentmeesters en journalisten die geen lid zijn van een beroepsorganisatie, niet werken voor een organisatie die lid is van een brancheorganisatie of een perskaart hebben en curatoren en bewindsvoerders. Voor een inhoudelijke toelichting op de beperking van de verstrekking van persoonsgegevens via de ontsluiting op naam en de afbakening van de verschillende beroepsgroepen wordt verwezen naar paragraaf 2.1 van deze toelichting.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Hugo de Jonge